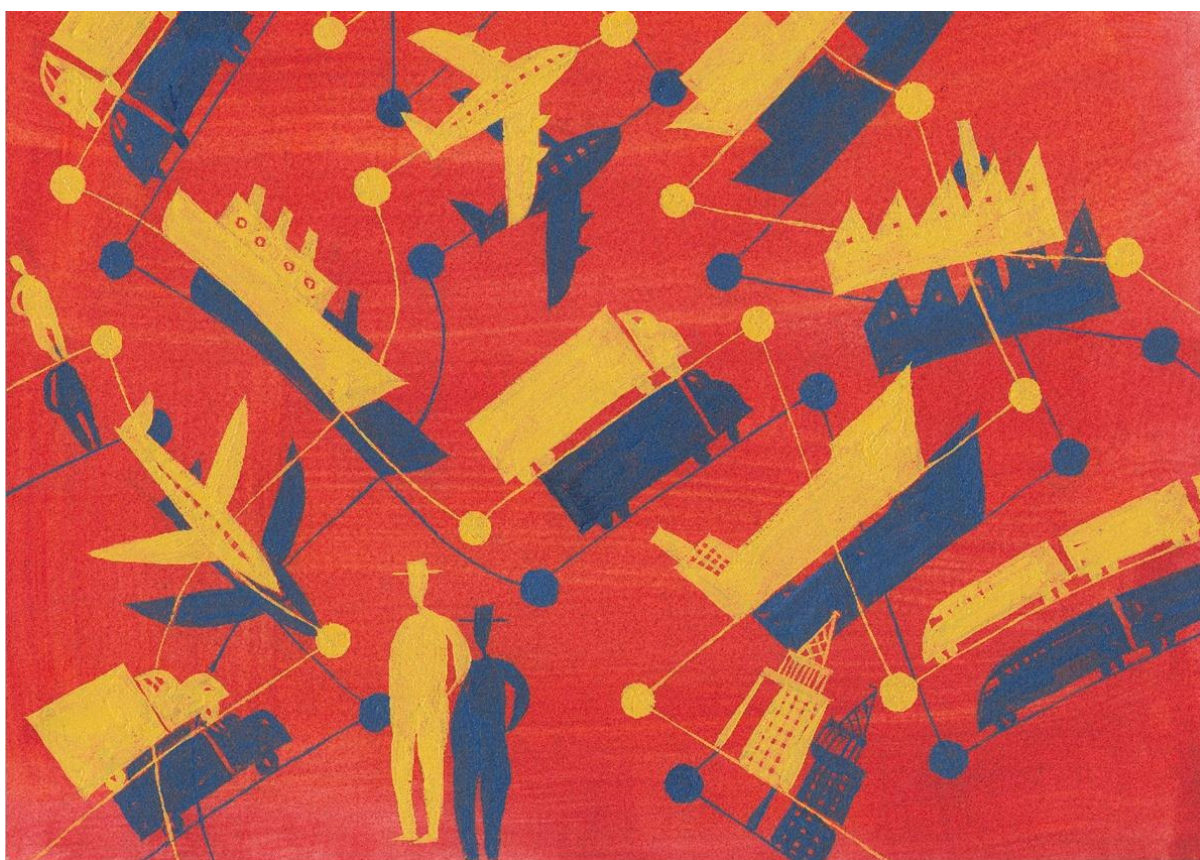

Kretanja u trgovini krivotvorenim i piratskim proizvodima

Izvršni sažetak

Izvršni sažetak

U ovoj studiji prikazana je ažurirana kvantitativna analiza vrijednosti, opsega i veličine svjetske trgovine krivotvorenim i piratskim proizvodima. U izvješću se upotrebljava prilagođena, statistička metodologija koja je izvorno razvijena za istraživanje OECD-a (2008.) i razrađena za zajedničko izvješće OECD-a i EUIPO-a, koje se temeljilo na podacima za 2013.

U ovom ažuriranom izvješću, koje se temelji na podacima za 2016., procjenjuje se da je te godine obujam međunarodne trgovine krivotvorenim i piratskim proizvodima mogao iznositi čak 509 milijardi USD. To čini do 3,3 % svjetske trgovine. Taj iznos ne uključuje krivotvorene i piratske proizvode proizvedene i konzumirane na domaćem tržištu ni piratske digitalne proizvode koji se distribuiraju internetom. U prethodnoj studiji OECD-a i EUIPO-a, koja se temeljila na istoj metodologiji, procijenjeno je da su 2013. krivotvoreni i piratski proizvodi činili do 2,5 % svjetske trgovine, odnosno do 461 milijarde USD.

Od 2013. do 2016. znatno se povećao udio trgovine krivotvorenim i piratskim proizvodima u globalnoj trgovini. Nadalje, taj rast zabilježen je tijekom razdoblja relativnog usporavanja ukupne svjetske trgovine. Stoga se može zaključiti da raste intenzitet krivotvorenja i piratstva, što čini znatan potencijalni rizik za intelektualno vlasništvo u otvorenom i globaliziranom gospodarstvu utemeljenom na znanju.

U ovoj studiji provodi se i dubinska procjena stanja u Europskoj uniji utemeljena na detaljnim podacima EU-a. Rezultati pokazuju da je 2016. vrijednost uvezenih krivotvorenih i piratskih proizvoda u EU iznosila čak 121 milijardu EUR (134 milijarde USD), što čini do 6,8 % uvoza u EU u usporedbi s 5 % uvoza u EU 2013. Treba napomenuti da se ti rezultati temelje na opažanjima pri carinskim zapljenama, a ne uključuju krivotvorene i piratske proizvode proizvedene i konzumirane na domaćem tržištu ni digitalni piratski sadržaj na internetu.

Krivotvoreni i piratski proizvodi i dalje se kreću složenim trgovinskim putovima, pri čemu se zlouporabljuje niz posredničkih tranzitnih točaka. U mnogima od tih tranzitnih gospodarstava smještene su velike zone slobodne trgovine koje su važna čvorišta međunarodne trgovine.

Raste i uporaba malih pošiljaka za trgovinu krivotvorenim proizvodima. Male pošiljke, koje se većinom šalju poštom ili ekspresnom službom, u velikoj mjeri olakšavaju trgovinu, ali istodobno smanjuju vjerojatnost otkrivanja i kažnjavanja počinitelja kaznenih djela. Uslijed širenja malih pošiljaka povećavaju se troškovi provjera i zadržavanja na carini i nastaju znatni dodatni izazovi za tijela kaznenog progona. Stoga je potrebno koordinirano preispitivanje politika u tom području.

Lažni proizvodi prisutni su u sve više sektora, kao što su potrošački proizvodi (obuća, kozmetika, igračke), proizvodi za poduzeća (rezervni dijelovi ili kemikalije), informatički proizvodi (telefoni, baterije) i luksuzni proizvodi (modna odjeća, luksuzni satovi). Važno je napomenuti da mnogi lažni proizvodi, posebno farmaceutski proizvodi, hrana i piće, i medicinska oprema, mogu predstavljati znatne rizike za zdravlje i sigurnost.

Iako krivotvoreni i piratski proizvodi potječu iz gotovo svih gospodarstava na svim kontinentima, Kina i Hong Kong (Kina) i dalje su daleko najvažnija mjesta podrijetla.

Najčešće žrtve krivotvorenja i piratstva i dalje su trgovačka društva registrirana u zemljama OECD-a, posebno u Sjedinjenim Američkim Državama, Francuskoj, Italiji, Švicarskoj, Njemačkoj, Japanu, Koreji i Ujedinjenoj Kraljevini. Međutim, žrtvama postaje i sve više trgovačkih društava registriranih u bogatim gospodarstvima koja nisu članovi, kao što su Singapur i Hong Kong (Kina). Nadalje, opasnosti od krivotvorenja izložen je i sve veći broj nositelja prava registriranih u Brazilu, Kini i ostalim gospodarstvima u usponu. Krivotvorenje i piratstvo stoga su ozbiljna opasnost za sva inovativna trgovačka društva u čijim poslovnim strategijama intelektualno vlasništvo ima važnu ulogu, neovisno o tome gdje se nalaze.

Kako bi vlade mogle bolje razumjeti i suzbiti taj rizik, potrebni su im ažurni podatci o veličini, opsegu i kretanjima u trgovini krivotvorenim i piratskim proizvodima. Ovom studijom nastoji se detaljnije opisati nezakonita trgovina, ali potrebna je dodatna analiza kako bi se utvrdile politike i provedbena rješenja i kako bi se omogućila suradnja vlada i agencija u cijelom svijetu.